

Kvetoucí arnika. Foto Přemysl Tájek.

Znak CHKO Slavkovský les

Petr Jiran a Jana Rolková

Vznik chráněné krajinné oblasti je u nás neodmyslitelně spojen i se snahou doplnit nezbytné formální náležitosti vyhlášení také známkem, který by danou chráněnou oblast nějak charakterizoval. Nejčastěji to bývá stylizovaná krajina, živočich nebo rostlina pro danou oblast nejtypičtější. Nejinak tomu bylo i v případě chráněné krajinné oblasti Slavkovský les.

Ústředním motivem znaku se stala prha arnika (*Arnica montana*), též arnika horská. Jedná se o vytrvalou bylinu z čeledi hvězdčovitých, která patří v České republice k ohroženým druhům chráněným zákonem. Je rozšířena výhradně v Evropě a u nás roste převážně v horských a podhorských pohraničních oblastech. Má přízemní růžici listů, z níž vyrůstá lodyha s jedním nebo dvěma páry vstřícných lodyžních listů a velkými úbory žlutooranžových květů. Kvete zpravidla od června do srpna. Ve 2. polovině 20. století silně ubyla hlavně vlivem hnojení a zániku vhodných stanovišť. Ve Slavkovském lese má ale naštěstí arnika stabilní populaci, a lze ji tak poměrně často nalézt na celém území chráněné oblasti. Nejčastěji arniku objevíte v sušších partiích mokřadních luk, ve světlých jehličnatých lesích a podél lesních cest. Ve stínu vytváří tento světlomilný druh pouze přízemní růžice a nekvete. Jde o ceněnou léčivku, z níž se sbírá především

květ. Používá se zejména zevně jako tinktura na poranění a záněty. Vnitřní užívání by měl doporučit jen odborník, protože je jedovatá a při nesprávném dávkování hrozí otrava.

Autorkou znaku chráněné krajinné oblasti Slavkovský les je Ing. arch. Anna Hostičková, tehdejší pracovnice Stavoprojektu Plzeň, dodnes význačná architektka Plzně. Kromě dominantní arniky umístila do pozadí znaku CHKO tři kopce představující tři nejvyšší vrcholy oblasti – Lesný (983 m n. m.), Lysina (982 m n. m.) a Kružný (863 m n. m.). Vrch Kružný byl však v době vzniku znaku považován za třetí nejvyšší v CHKO mylně. Ve skutečnosti ho o 35 metrů předčí vrch Ovčák. Proč však nezůstat v případě znaku CHKO Slavkovský les u tradice a ono privilegium Kružnému ponechat? Tmavě zelená barva tří kopců ve znaku pak symbolizuje zeleň lesních komplexů, které pokrývají velkou část Slavkovského lesa, a modrá barva oblohy symbolizuje také čisté vodní toky a léčivé minerální prameny.

V průběhu let se z původního pavézevého tvaru změnil znak na současný kruhový. Kruh byl nejprve používán v časopise Arnika jeho tehdejším šéfredaktorem a grafikem v jedné osobě, Janem Harvánkem. ■